

Jesaja 59

1 Zie, de hand van de HEERE is niet te kort dat ze niet zou kunnen verlossen, en Zijn oor is niet toegestopt dat het niet zou kunnen horen.

2 Maar uw ongerechtigheden maken scheiding tussen u en uw God, uw zonden doen Zijn aangezicht voor u verborgen zijn, zodat Hij u niet hoort.

3 Want uw handen zijn met bloed besmet, en uw vingers met ongerechtigheid. Uw lippen spreken leugen, uw tong brengt onrecht tot uiting.

4 Er is niemand die bijeenroept in gerechtigheid er is niemand die in trouw een rechtszaak voert. Zij vertrouwen op holle woorden en spreken valse dingen. Zij zijn zwanger van onheil, zij baren ongerechtigheid.

5 Zij broeden eieren van een gifslang uit en zij weven spinnenwebben. Wie van hun eieren eet, sterft; is er een kapot gedrukt, dan perst er zich een adder uit.

6 Hun webben zijn niet geschikt voor kleding, en zij zullen zich niet kunnen bedekken met hun maaksels. Hun maaksels zijn maaksels van ongerechtigheid; gewelddadig werk is in hun handen.

7 Hun voeten snellen naar het kwaad, zij haasten zich om onschuldig bloed te vergieten. Hun gedachten zijn zondige gedachten, verwoesting en ondergang zijn op hun gebaande wegen.

8 De weg van de vrede kennen zij niet, er is geen recht in hun sporen. Zij gaan kromme paden; ieder die ze betreedt, kent de vrede niet.

9 Daarom is het recht ver van ons en bereikt de gerechtigheid ons niet. Wij zien uit naar licht, maar zie, er is duisternis; naar stralend licht, maar wij wandelen in donkerheid.

10 Wij tasten als blinden langs de wand, ja, wij tasten als mensen zonder ogen, wij struikelen midden op de dag, als in de schemering, wij verkeren, zoals de doden, in woeste plaatsen.

11 Wij grommen allen als beren, en wij kirren voortdurend als duiven. Wij zien uit naar recht, maar het is er niet; naar heil, maar dat is ver van ons.

12 Want onze overtredingen zijn talrijk voor U en onze zonden getuigen tegen ons. Want onze overtredingen zijn bij ons, onze ongerechtigheden, wij kennen ze:

13 het overtreden en het liegen tegen de HEERE en het zich afkeren bij onze God vandaan, het spreken van onderdrukking en afvalligheid, het zwanger zijn en melding maken van leugenachtige woorden vanuit het hart.

14 Daarom is het recht teruggeweken, en de gerechtigheid blijft van verre staan. Want de waarheid struikelt op de straat, en wat recht is, kan niet binnenkomen.

15 Ja, de waarheid ontbreekt, en wie zich afkeert van het kwade, wordt beroofd. En de HEERE zag het, en het was kwalijk in Zijn ogen dat er geen recht was.

16 Omdat Hij zag dat er niemand was, ontzette Hij Zich, want er was geen voorbidder. Daarom bracht Zijn arm Hem heil, en Zijn gerechtigheid, die ondersteunde Hem.

17 Want Hij trok de gerechtigheid aan als een harnas en zette de helm van het heil op Zijn hoofd. Het gewaad van de wraak trok Hij aan als kleding en Hij hulde zich in de na-ijver als mantel.

18 Naar de daden, daarnaar zal Hij vergelden, grimmigheid aan Zijn tegenstanders, vergelding aan Zijn vijanden. Aan de kustlanden zal Hij vergelden wat zij verdienen.

19 Dan zullen zij de Naam van de HEERE vrezen vanwaar de zon ondergaat, en Zijn heerlijkheid van waar de zon opkomt. Als de vijand zal komen als een rivier, zal de Geest van de HEERE de banier tegen hem oprichten.

20 En naar Sion zal een Verlosser komen voor wie zich in Jakob van overtreding bekeren, spreekt de HEERE.

21 Wat Mij betreft, dit is Mijn verbond met hen, zegt de HEERE: Mijn Geest, Die op U is, en Mijn woorden die Ik U in de mond gelegd heb, zullen uit Uw mond niet wijken, ook niet uit de mond van

Uw nakomelingen, evenmin uit de mond van de nakomelingen van Uw nakomelingen, zegt de HEERE, van nu aan tot in eeuwigheid.

Het ligt niet aan Gods macht en ook niet aan Zijn gehoor.

Met de ballingschap naar Assur en Babel is *het oude verbond van God met Zijn volk Israel* tot zijn einde gekomen. God had het verbond met Zijn volk gesloten op basis van *de tien geboden*. Exodus 34. Reeds in de woestijntijd moest het tweede gebod het ontgelden. In de geschiedenis die volgde zouden alle geboden uiteindelijk omvallen. Toen Israel vrij massaal achter andere goden aanliep bleef er van de voorschriften die de onderlinge verhoudingen regelden – niet liegen, niet stelen, niet echtbreken – weinig meer overeind. De profeten die namens God Israel de wacht aan moesten zeggen, mochten een tipje van de sluiters oplichten: er komt *een nieuw verbond*. God zal al onze ongerechtigheden vergeven en ons de Heilige Geest schenken voor een nieuw hart. Jeremia 31:31 en Ezechiël 36. Het was duidelijk dat het anders moest. In deze oordeelsprofetie van Jesaja wordt één ding heel duidelijk: Het volk Israel van ná de ballingschap doet het niet beter dan dat van ervóór. Uit de geschiedenis van Ezra (de huwelijken met buitenlandse vrouwen. Ezra 9 en 10) en het Joodse volk in de tweede eeuw v Chr. in de tijd van Antiochus Epiphanes IV (grote geloofsafval) wordt duidelijk dat het er nog wel is, maar de mensen die trouw zijn aan het geloof van Israel (Daniël 8 en 11) moeten met een lampje gezocht worden. De generatie van het Joodse volk waarbinnen de Heere Jezus optreedt laat het helemaal afweten op dit punt. De Heere noemt zijn tijdgenoten ‘een overspelig en zondig geslacht.’ God komt met sterke verwijten tegen Zijn volk. Het leven dat ze laten zien, lijkt nergens op. Ze moeten zich schamen. Hoe reageren de mensen? Op de bekende manier. De aanval is de beste verdediging. Ze komen met allerlei verwijten tegenover God: ‘God brengt niets tot stand. God is er zeker niet toe in staat om hen te helpen op een passende manier. Of Hij hoort hen niet. Houdt God Zich soms doof?’ Ze hebben niet de idee dat er iets van hun gebeden tot God doordringt. Ze horen niets van God. Er komt geen enkele reactie. God helpt Zijn volk via de profeet Jesaja uit de droom. Het ligt niet aan Gods macht en ook niet aan Zijn gehoor. God hoort hen heel goed en zou hen kunnen verlossen. Jesaja 59:1 *Zie, de hand van de HEERE is niet te kort dat ze niet zou kunnen verlossen, en Zijn oor is niet toegestopt dat het niet zou kunnen horen.* Het zijn de mensen zelf. Zij vormen met hun doen en laten een blokkade. God kan hen niet bereiken. De verbinding tussen God en Zijn volk is verbroken door het onrecht en de zonden van Israel. In Romeinen 1:18 merken we hetzelfde. Dat wij door onze ongerechtigheden het contact met God blokkeren. Daarvan is ook sprake bij het Israel waar Jesaja op doelt. Jesaja 59:2 *Maar uw ongerechtigheden maken scheiding tussen u en uw God, uw zonden doen Zijn aangezicht voor u verborgen zijn, zodat Hij u niet hoort.*

Iemand zal vragen: 'Wat er mis is in Israel?'

Mensen nemen hun leven in de eigen hand. De afhankelijkheid van God en de plicht om zich te bewegen binnen de regels van de Thora wordt veel mensen op een gegeven moment teveel. Neem bijvoorbeeld *de sabbat*. Een dag extra werken levert volgens die mensen meer op dan een dag rusten en toewijden aan God. Toch vergissen ze zich daarin behoorlijk. Op die manier zorgen ze voor steeds meer ruis op de lijn. Het contact met de Allerhoogste verflauwd 'omdat men toch weinig van God ziet of hoort.' Ondertussen escaleert het leven. Het begint wellicht klein en onschuldig – als mensen voor zichzelf kiezen – maar na verloop van tijd worden de relaties tussen mensen vijandig. Men moet en men zal zijn eigen plannen uitvoeren. Goedschiks of kwaadschiks. De daden van de mensen vervreemden hen hoe langer hoe meer elkaar en van God. Openlijke ruzies en gewelddadigheden nemen toe in Israel. Ook met woorden bedreigt men elkaar. We zien *in woord en daad* een enorme toename van wat de Bijbel 'onrecht' noemt. Jesaja 59:3 *Want uw handen zijn met bloed besmet, en uw vingers met ongerechtigheid. Uw lippen spreken leugen, uw tong brengt onrecht tot uiting.* Iemand zal zich afvragen dat er toch ook nog zoiets is als 'de rechtsstaat'. Waar is de politie en justitie, de rechter en de advocaat, die het recht moeten handhaven in het land. Dat is ook zo, sterker de HEERE heeft deze instanties in het leven geroepen om er voor zorg te dragen dat het leven op aarde niet opnieuw zou uitlopen op geweld zoals vóór de Zondvloed. Met de regel 'leven voor leven' van Genesis 9:6 heeft de HEERE het eerste beginsel van *de rechtsstaat* uitgeroepen. Niet de bloedwraak, maar de rechter zorgt dat het kwade wordt vereffend. Het vervelende is echter dat de ontspoorde samenleving terug te vinden is in de advocatuur en de rechters die te kwader trouw handelen. Men ziet kans om de ander via onnavolgbare rechtszaken uit te schakelen. Men dient een aanklacht in en koopt getuigen om. Men zoekt de grenzen van de wet en gaat er bij tijden ruim overheen. Ook de wetgeving verandert. Sommige zaken die voorheen illegaal waren, worden wettelijk goedgekeurd. Een rechter kan in zo'n geval weinig anders dan volgens de wet iets goed keuren waar men eerder afstand van nam. Kortom niet alleen de samenleving verloedert, maar ook *de rechtsstaat* wordt er in mee getrokken. Jesaja 59:4 *Er is niemand die bijeenroept in gerechtigheid er is niemand die in trouw een rechtszaak voert. Zij vertrouwen op holle woorden en spreken valse dingen. Zij zijn zwanger van onheil, zij baren ongerechtigheid.*

De rechtsstaat heeft een goed functionerende rechtbank nodig.

Onwillekeurig gaan de gedachten naar de duivel.

Bij zoveel onrecht en geweld zoekt men naar een oorzaak waar dit allemaal uit voortkomt. Men denkt aan 'de boze' die niet voor niets deze naam heeft gekregen. Feitelijk zijn er maar twee bronnen in deze wereld: God en de duivel. Er zit niet zoveel tussen. Men behoort of tot de Eén of tot de ander. Die mensen konden wel 'zwanger zijn van onheil', zoals vers 4 veronderstelt. Het is net alsof het in hen groeit, totdat het in alle hevigheid naar buiten breekt. Ditmaal niet als baby'tje, maar als

slang vol van dodelijk gif. Kom je met zulke mensen in aanvaring dan is het net alsof je een ei van een slang stuk drukt en een adder tot leven wekt. Het is buitengewoon riskant en bedreigend om met deze mensen om te gaan. Jesaja 59:5 *Zij broeden eieren van een gifslang uit en zij weven spinnenwebben. Wie van hun eieren eet, sterft; is er een kapot gedrukt, dan perst er zich een adder uit.* Aan welke tijd moeten we denken? We zouden kunnen denken aan de tijd van de Heere Jezus die niet toevallig door Hem wordt gekenmerkt met het pejoratieve 'dit geslacht'. Het aantal mensen dat last had van demonen was in Jezus' dagen uitzonderlijk groot. Naast alle zieken en zwakken die tot de Heere hun toevlucht namen, waren er veel mensen die gekweld werden door demonen. Jezus wierp ze allemaal uit. Markus 1:39 *En Hij predikte in hun synagogen door heel Galilea en dreef de demonen uit.* Men dacht zelfs dat de Heere dit deed door de kracht van Beëlzebub, maar Jezus weerlegde dat idiote idee. Als dat waar zou zijn dan zou de satan tegen zichzelf verdeeld zijn. Het was 'gewoon' een teken dat de Heere de satan de baas was. Markus 3:27 *Niemand kan het huis van een sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst de sterke bindt; en dan kan hij zijn huis leegroven.* Een mens kan zich vergissen in zijn medemens. Iemand kan de indruk hebben van een ander dat hij betrouwbaar en goed is, terwijl het tegendeel soms het geval is. Dat heb je ook bij deze mensen. Het lijkt wel gunstig, maar het valt zwaar tegen. Men wordt in zijn vertrouwen beschaamd. Wat je verwacht – het goede – dat gebeurt niet, maar wat je totaal niet ziet aankomen – het kwade – dat komt jouw kant uit. Je zou willen dat je nooit met die ander in zee gegaan was, maar ja gedane zaken nemen geen keer.

Het zal u – satan - de kop vermorzelen.

De overheid en het recht in Nederland zijn ook door het kwaad aangetast.

Ook in Nederland grijpt het kwaad om zich heen. De onderwereld besmet de bovenwereld. In 'de toeslagenaffaire' blijkt dat ook de Overheid geen betrouwbare instantie is. Integendeel, het is voor mensen die eerlijk handelden, vechten tegen de bierkaai. Ze krijgen nergens gehoor. Zelfs de rechters staan aan de kant van onrecht. Ook andere mensen lopen steeds vaker op tegen onrecht dat hen van overheidszijde bedreigt, zoals laatst 'een klokkenluider' bij defensie. Terwijl ook de overheid in de verdachtenbank komt, proberen criminelen op het vlak van internet-crime mensen te verleiden om met hen in zee te gaan. Mensen worden via de mail gepaaid met mooie beloften en grote bedragen aan geld. Men kopieert de logo's van een bank en probeert op deze wijze aan vertrouwenwekkende informatie te komen. Het doel is het beroven van de medemens. Ook de acties die tegen ouderen aan de deur worden ondernomen – waarbij men zich voordoet als controleur of loodgieter – zijn ook in die zin verwerpelijk dat ze het laatste vertrouwen van de mensen in hun medemens beschadigen.

Men is op een verkeerde weg.

Soms is het moeilijk zo niet onmogelijk om zich uit bepaalde relaties terug te trekken. Maar wanneer men wordt geconfronteerd met ongerechtigheid en geweld krabt men zich wel achter de oren. Dat is wel het laatste wat men zoekt. Het is niet bekend dat men van webben van spinnen kleding maakte. Dat geldt wel van de rups, de zijdenrups waarvan men uit de draden die uit zo'n rupsje voortkomen zijden stoffen kan fabriceren. Maar met deze mensen valt niets te beginnen. 'Je kunt er geen chocola van maken', zeggen we vandaag. Met de oorsprong van het kwaad en de vruchten die deze mensen voortbrengen is al niet veel beter gesteld. Men grossiert in onrecht en geweld. Jesaja 59:6 *Hun webben zijn niet geschikt voor kleding, en zij zullen zich niet kunnen bedekken met hun maakfels. Hun maakfels zijn maakfels van ongerechtigheid; gewelddadig werk is in hun handen.* Er is gesproken over *de handen en de woorden* van Gods volk. Dat was allemaal niet best. *De handen* dragen de sporen van geweld. *De woorden* hadden een bedreigende lading en vormden het voertuig van ruzies en conflicten. Nu wordt er ook over *de wegen* van deze mensen gesproken. Op zich is dit voor de hand liggend. Het is ook niet toevallig dat Paulus – vóór zijn bekering overigens – de christenen in Damascus mensen '*van die weg*' noemde. Handelingen 9:1,2 *Saulus nu, die tegen de discipelen van de Heere nog steeds brieste van dreiging en moord, ging naar de hogepriester toe en vroeg van hem brieven voor Damascus, gericht aan de synagogen, opdat, als hij er enigen zou vinden die van die Weg waren, zowel mannen als vrouwen, hij die geboeid naar Jeruzalem zou brengen.* In het boek Handelingen wordt meer dan eens gesproken van *de weg* van Christus en *de weg* van God. Handelingen 18:25,26 Jezus noemde Zich zelf 'de weg, de waarheid en het leven.' *De weg* wijst op een bepaalde richting die men zijn leven geeft. Waar is men op uit? Waar voert dit allemaal naar toe? Nou dat is in het geval van Israel voor de komst van Christus niet verheffend. Hun voeten zijn de dragers van het kwaad. Op die manier zijn ze mobiel. Ze kunnen naar andere mensen toe om onschuldig bloed te vergieten.

De verkeerde afslag nemen.

Deze mensen lijken weinig anders aan hun hoofd te hebben dan kwaad te doen.

De gedachte vormt vaak het begin van het kwaad. Eerst wordt het kwade bedacht, daarna uitgevoerd met de handen en de woorden. Men is duidelijk uit op de verwoesting en de ondergang, van anderen wel te verstaan. Men leeft ten koste van anderen. 'De een zijn dood is de ander zijn brood', zegt het spreekwoord. Jesaja 59:7 *Hun voeten snellen naar het kwaad, zij haasten zich om onschuldig bloed te vergieten. Hun gedachten zijn zondige gedachten, verwoesting en ondergang zijn op hun gebaande wegen.* Over het leven met God wordt ook vaak gesproken in termen van *de weg*. De weg van de HEERE bewandelen. De weg van God is de rechte weg, een van gerechtigheid en barmhartigheid, ook wel 'de weg van de vrede' genoemd, omdat men met gerechtigheid altijd ook

de vrede dient. Maar deze mensen zijn volstrekt onbekend met de vrede. Ook gaan ze niet de rechte wegen van Gods woord. Integendeel, ze gaan kromme paden, ze verdraaien het recht. Jesaja 59:8 *De weg van de vrede kennen zij niet, er is geen recht in hun sporen. Zij gaan kromme paden; ieder die ze betreedt, kent de vrede niet.* Bij de Bijbelkenner begint – na het lezen van Jesaja 59:7 en 8 – een lampje te branden. Waar hebben we dat vaker gezien? Inderdaad in de brief van Paulus aan de Romeinen. Paulus heeft een kort stuk in Romeinen 3 waarin hij duidelijk maakt ‘dat niemand, maar dan ook helemaal rechtvaardig is.’ Hij baseert zich daarbij trouwens niet op zijn eigen ervaring of zijn eigen leven. Hij zoekt het fundament voor deze bewering in de Bijbel en hij vindt o.a. in Jesaja 59:15-17 overtuigend bewijs. Het is dus niet Paulus die dit beweert in een sombere bui, maar het is God Zelf. Paulus heeft de verzen 7 en 8 uit Jesaja 59 bijna overgeschreven. Er zijn zo drie zaken te noemen die letterlijk overeenkomen. Romeinen 3:15-17 *Hun voeten zijn snel om bloed te vergieten. Vernieling en ellende is op hun wegen, en de weg van de vrede hebben zij niet gekend.* Het kan zijn dat we ons verbazen over Jesaja 59. Moet dit nou? Dit stevige oordeel? Ja, het is een onmisbare schakel in het kettinkje van het heil. De volle overgave aan Christus heeft als onmisbaar element het besef en de belijdenis ‘dat wij zondaren zijn die verloren lagen in schuld.’ Wanneer God Christus niet had gezonden om ons te redden van onze schuld – door met verzoening en de Heilige Geest ons leven aan te raken – dan waren wij voor altijd verloren.

Mea culpa. Mea maxima culpa.

Het opgeheven vingertje.

Op dit moment bevinden we ons – en dat geldt ook van het christelijke volksdeel – in een periode waarin we wars zijn van elke vorm van kritiek. *Het opgeheven vingertje* is uit den boze. Ook mag niemand iets in kritische zin van iemand anders zeggen. Er wordt verwijtend gekeken en al gauw vliegen de termen ‘*wettisch*’ en ‘*ouderwets*’ door de lucht. Terwijl het nog niet zo lang geleden een goede daad was – én een Bijbels voorschrift volgens Mattheus 18 – wanneer je bij publieke zonde iemand anders *vermaande*, is het tegenwoordig volstrekt uit de tijd. Mattheüs 18:15 *Maar als uw broeder tegen u gezondigd heeft, ga naar hem toe en wijs hem terecht tussen u en hem alleen; als hij naar u luistert, hebt u uw broeder gewonnen.* De Bijbelteksten vliegen zo iemand om de oren. Vermanen is ‘not done’ volgens velen. Want: ‘*Wie zonder zonde is, werpe de eerste steen.*’ En vervolgens de vraag ‘*of iemand dan zelf volmaakt is?*’ Men ziet in deze tijd niet alleen ouders, maar ook predikanten in de weer om alles maar zo positief mogelijk te zeggen en voor te stellen. *De wetslezing* – vast onderdeel in eerdere kerkdiensten – is een lezing van beloften geworden. Wat zal het voor gelovige mensen van onze tijd moeilijk zijn om de profeten te lezen. In Jesaja 59 wordt zo ongeveer het faillissement van de gelovige gemeenschap uitgesproken. Er deugt nou letterlijk helemaal niets van. Het is ook niet zo dat *sommigen* het verkeerd doen, maar *alle mensen staan schuldig voor God en de naaste*. De reactie kan tweemaal zijn: Of men werpt dit veroordelende spreken ver weg van zich of men verootmoedigt zich en erkent zijn schuld. In Jesaja 59 zien we –

mogelijk tot onze verrassing – het laatste. Men verootmoedigt zich. Wie goed oplet bij het lezen van de tekst ziet dat na verloop van tijd de persoonsvorm verandert van ‘u en jullie’ naar ‘wij’. Er komt zowaar ruimte voor solidariteit in de schuld. Iets wat we bij Daniël 9 zien – die zich vereenzelvigd met het zondige volk – zien we ook in Jesaja. Men erkent de donkerheid van de eigen situatie en neemt er de verantwoordelijkheid voor. Jesaja 59:9 *Daarom is het recht ver van ons en bereikt de gerechtigheid ons niet. Wij zien uit naar licht, maar zie, er is duisternis; naar stralend licht, maar wij wandelen in donkerheid.*

Men erkent de donkerheid van de eigen situatie en neemt er de verantwoordelijkheid voor.

Het gaat bij deze eerste erkenning nog niet om de daden, maar de context waarbinnen die plaatsvinden: *de duisternis*. Dat was inderdaad een zwaar verwijt dat men vanuit *de duisternis* opereerde. De schrijver van dit stuk – vermoedelijk Jesaja – erkent dit ten volle. Hij beschrijft de situatie van Gods volk vóór Christus als een volk van blinden. Het is donker ook al brandt de zon op hun hoofd. Er worden parallellen getrokken met het dodenrijk. Jesaja 59:10 *Wij tasten als blinden langs de wand, ja, wij tasten als mensen zonder ogen, wij struikelen midden op de dag, als in de schemering, wij verkeren, zoals de doden, in woeste plaatsen.* Hoewel sommigen dit mogelijk zien als het afschuiven van de verantwoordelijk en de schuld, is deze erkenning daarentegen van grote waarde. Men erkent dat men niet alleen zonde doet – waarover later – maar ook dat men ‘verloren lag in schuld’. Iets van David voelen we hier, die in Psalm 51 zijn beklag doet nadat hij lelijk in de fout gegaan is. David begint over *de erfzonde*. Psalm 51:7 *Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen.* Jesaja zegt ook ‘dat men zich aan handen en voeten gebonden voelt’. Het voelt als *een beer achter de tralies* en *een duif die niet kan uitvliegen*. Die dieren zitten vast en brommen en koeren om kenbaar te maken dat ze naar vrijheid en ruimte verlangen. Zo zien de mensen in de tijd vóór Christus ook uit naar recht en naar heil, maar het is onbereikbaar ver weg. Ze hebben het niet in zich. Ze hebben te maken met de macht van de zonde. Jesaja 59:11 *Wij grommen allen als beren, en wij kirren voortdurend als duiven. Wij zien uit naar recht, maar het is er niet; naar heil, maar dat is ver van ons.*

Wij grommen allen als beren en wij kirren voortdurend als duiven.

Men erkent de eigen verantwoordelijkheid en neemt de schuld op zich.

In Jesaja 59:1-9 komt de HEERE en de profeet met zware beschuldigingen. Die liegen er niet om. Er deugt werkelijk niets aan Gods volk. Vanaf vers 10 verandert de persoonsvorm. De ‘u en jullie’ wordt ‘wij en ons’. Het is werkelijk een verademing. Men erkent de eigen verantwoordelijkheid en neemt de schuld op zich. Ongekend deze wijziging. Meestal lopen de mensen boos weg of slaan ze het boek dicht. Men heeft het niet zo op oordelen. Men heeft een hekel aan *het opgeheven vingertje*, maar ditmaal slaat de kritiek aan. Gods pijlen raken de mens in zijn hart. En wat gebeurt? Deze mensen staan op en geven de HEERE gelijk. Ze vinden ook dat het kwaad de pan uitgerezen is. Sterker ze hebben het over ‘*onze talrijke overtredingen en onze zonden*’. Ze geven blijk van zelfkennis. Die mensen hebben echt goed in de spiegel gekeken. Jesaja 59:12 *Want onze overtredingen zijn talrijk*

voor U en onze zonden getuigen tegen ons. Want onze overtredingen zijn bij ons, onze ongerechtigheden, wij kennen ze: Na de dubbele punt volgt een soort van opsomming. Deze mensen ontzien zichzelf niet. Ze geven alle aanklachten ruiterlijk toe. Het is waar, ze hebben Gods geboden overtreden. Ze hebben het met de waarheid niet zo nauw gehouden in hun gebeden. Ze hebben zich van God afgekeerd. Ze hielden er hoe langer hoe meer de gewoonte op na om met anderen te spreken in krachttermen en bedreigingen. Wat die mensen allemaal zou overkomen als ze niet dit of dat..... Ze lieten het geloof steeds meer los en raakten bij wijze van spreken zwanger van het kwaad. Geloof me: Een geloofsbelijdenis is mooi. Door het geloof delen we in alle schatten en gaven van Christus. Maar een schuldbelijdenis is daarbij van grote waarde. Het besef dat je verloren ligt in schuld. Zulke mensen grijpen de uitgestoken hand van God aan om zich op te laten trekken uit het moeras van de duisternis en de dood. Jesaja 57:13 *het overtreden en het liegen tegen de HEERE en het zich afkeren bij onze God vandaan, het spreken van onderdrukking en afvalligheid, het zwanger zijn en melding maken van leugenachtige woorden vanuit het hart.* Men realiseert zich maar al te goed dat de omgeving hier een grote rol speelt. Het kwaad werkt aanstekelijk; 'We moeten de meerderheid in het kwaad niet volgen.' Dat klopt, maar 'Doe het maar eens.' De waarheid struikelt op de straat. Het recht kan niet binnenkomen. De huizen zitten op zich niet dicht, maar het recht bereikt het huis en het gezin niet langer, het is pootje gehaakt op straat. Jesaja 59:14 *Daarom is het recht teruggeweken, en de gerechtigheid blijft van verre staan. Want de waarheid struikelt op de straat, en wat recht is, kan niet binnenkomen.* En als er iemand is die zegt: 'Ik wil dit niet langer!' dan wordt hij beroofd om hem terug te trekken in de cirkel van het kwaad en onrecht. Hoe zal hij reageren op de diefstal? Zal hij zelf ook niet uit stelen gaan? Men erkent een algehele verloedering van de maatschappij. Het is goed dat men dit zelf ook inziet. Maar er is nog iemand die dit heeft waargenomen, God. God ziet dat er geen recht is. Het is kwalijk in Gods ogen. Jesaja 59:15 *Ja, de waarheid ontbreekt, en wie zich afkeert van het kwade, wordt beroofd. En de HEERE zag het, en het was kwalijk in Zijn ogen dat er geen recht was.*

Het oog van God.

Er is geen voorbidder.

Het is een uitzonderlijke situatie. Het is donker zonder een lichtpuntje. Er zijn namelijk geen uitzonderingen op de situatie. Normaal is er rechtvaardig mens, vaak zijn er nog een aantal al zijn het er weinig. God heeft er zelfs een term voor: *de rest. Het overblijfsel.* Maar nu ontbreken de mensen die enig houvast geven, al is het de houvast van een grashalm. Wat de HEERE nog het ergste vindt, is dat er *geen voorbidder* is. Niemand die het ziet en het aan het hart gaat. Niemand die de handen vouwt en gaat bidden om verandering. Er is niemand zoals Mozes of Samuël of Daniël. Er is feitelijk

nog maar één persoon Die de situatie kan omzetten in iets goeds en dat is God Zelf. 'Dan moet Ik het Zelf maar doen', moet de HEERE overwogen hebben. God heeft alle macht en Hij is rechtvaardig. Gods gerechtigheid zal Hem aan de overwinning helpen. Jesaja 59:16 *Omdat Hij zag dat er niemand was, ontzette Hij Zich, want er was geen voorbidder. Daarom bracht Zijn arm Hem heil, en Zijn gerechtigheid, die ondersteunde Hem.*

Jesaja noemt de verlossing van Gods volk en de wraak van God over Zijn vijanden in een adem.

God trekt de kleding aan waarmee Hij te strijde kan trekken. Dat is nodig wil Hij Zijn vijanden verslaan en de overwinning behalen voor Zijn mensen. Die twee zaken herkennen we aan Gods kleding; aan de ene kant bekleedt de HEERE Zich met gerechtigheid en heil. De wapens waar God mee strijdt geven aan dat het om de mens gaat om onze gezindheid, om ons hart, om onze daden en gedachten. God overwint de schuld en de dood en de duivel om Zich een volk te verzamelen dat gerechtigheid ontvangt en leeft vanuit een nieuwe gezindheid, een nieuw perspectief. Het is die geestelijke strijd waarin God de overwinning geeft door Zijn Zoon Jezus, Die stierf aan het kruis van Golgotha en onschuldig de straf droeg voor de hele wereld. Hij is de verzoening van onze zonden en Hij schenkt aan de gelovigen de Heilige Geest om op een nieuwe manier te staan in de relatie met God en met elkaar. Hier zien we de voortekenen van de geestelijke strijd die God tot een goed einde brengt voor Zijn volk uit de Joden en de heidenen. Uiteindelijk zal deze strijd echter ook alle tekenen vertonen van een oorlog en een gewapend leger dat optrekt tegen Jeruzalem en het Joodse volk, het volk van God. Het is dit aanvalsplan dat God zal verhinderen en uiteenslaan. Dan zien we de andere kant van het verhaal op het moment dat God ook *de mantel van de wraak aan en van de na-ijver aantrekt*. Hier zien we de nauwe samenhang tussen het laatste oordeel dat over al Gods vijanden gaat en de nieuwe hemel en de nieuwe aarde waarop gerechtigheid woont als nieuwe woonplaats van alle uitverkorenen uit Israel en de volken. Jesaja 59:17 *Want Hij trok de gerechtigheid aan als een harnas en zette de helm van het heil op Zijn hoofd. Het gewaad van de wraak trok Hij aan als kleding en Hij hulde zich in de na-ijver als mantel.*

God moet Persoonlijk de overwinning brengen.

Het is opmerkelijk dat Jesaja de verlossing van Gods volk en de wraak van God over Zijn vijanden samen noemt. Die verlossing zit aan de ene kant in de gerechtigheid die God met Zijn Zoon Jezus Christus verworven heeft voor ieder mens die gelooft. Feitelijk heeft God met de Heere Jezus de satan verslagen. Toen de Heere stierf aan het kruis van Golgotha werd de schuld van de wereld vereffend en de dag erna werd de dood overwonnen. De drie grote vijanden van God en de mensheid werden verslagen in drie dagen tijd van de Goede Vrijdag van het lijden en sterven tot en met de Zondag van de opstanding. De zonde en de dood waren de wapens waarmee de satan de mensheid in zijn greep hield. Hebr 2:14,15 *Omdat nu die kinderen van vlees en bloed zijn, heeft Hij eveneens daaraan deel gehad om door de dood hem die de macht over de dood had – dat is de duivel – teniet te doen, en allen te verlossen die door angst voor de dood gedurende heel hun leven*

aan slavernij onderworpen waren. God kon daar op zich weinig tegen doen omdat de mens zelf de kant van de satan had gekozen. Met Christus maakt de HEERE echter een einde aan het krijgsgevangenschap van de mens. In principe krijgt ieder mens de kans om te ontsnappen aan de greep van de boze. Wij weten dat het Joodse volk niet echt happig was op de Messias Jezus. Zij hebben Hem overgeleverd aan de Romeinen om Hem te doden. Feitelijk is het Joodse volk met haar ongehoorzaamheid – zoals in Jesaja geschetst – en de overlevering van de Heere Jezus gelijk geworden aan de volken, in die zin dat zij het predicaat ‘zondig en goddeloos’ net zo goed verdienen als de buitenlanders. Petrus maakt duidelijk dat er maar een Naam onder de hemel is gegeven door Wie wij behouden moeten worden.

Handelingen 4:12 *En de zaligheid is in geen ander, want er is onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven waardoor wij zalig moeten worden.* Paulus maakte Petrus duidelijk dat de Joden het, net zo goed als de heidenen van de gerechtigheid moeten hebben die Christus voor hen en ons verworven heeft. Galaten 2:11-21

In de eindtijd zien we een gelijktijdigheid van verlossing en wraak.

Tot nu toe zien we niet een gelijktijdigheid van verlossing en wraak. Integendeel, God heeft de duivel en de dood en de schuld in principe verslagen met de dood en de opstanding van Christus. Daarna liet de Heere 2000 jaar het goede nieuws over de wereld verspreiden. Ieder die gelooft ontvangt er deel aan en wordt gered. Terwijl Christus vanuit de hemel regeert met Zijn Woord en Geest, vormen de gelovigen de burgers van het rijk der hemelen op aarde. Met het bloed van Christus zijn we vrijgekocht uit de greep van de boze. Door Christus' Geest houden we het goede spoor. Het plan van God is als volgt: Wanneer de laatste gelovige uit de volken in de hemel is – en het getal van de gelovigen uit de volken vol is – keert God nog tot Israel om ook het getal van de Joodse gelovigen in Messias Jeshua vol te maken. God wacht met *het laatste oordeel* tot de laatste gelovige in principe – op aarde of in de hemel – binnen is. De gelijktijdigheid van verlossing en wraak zien we in *de eindtijd*. Na de toenadering van de volken tot God gedurende 2000 jaar, breekt er – zoals gezegd – nog een korte tijd aan voor het Joodse volk. In die tijd neemt God *de gedeeltelijke verharding* weg die Hij bij wijze van straf over Zijn oude volk had gelegd en God wendt Zich opnieuw tot hen in genade. Dit gebeuren speelt sinds 1948 AD. Er zal tegen de eindtijd een groeiende belangstelling te zien zijn vanuit de Joodse gemeenschap voor de Messias Jezus. Er zal overigens – naast de Joodse mensen die hun heil bij Christus zoeken – een grote groep mensen met een Joodse achtergrond afzijdig of zelfs vijandig blijven. *Het Jeruzalem van de eindtijd* ziet er niet goed uit. Het doet God denken aan Sodom en Gomorra en aan de plaats waar men Jezus kruisigde. Openbaring 11:8. De volken zullen zich – nadat de gelovigen voor het grootste deel naar de hemel zijn gegaan – zich tegen God en het Joodse volk keren. Aan alles is te merken dat de volken het christendom achter zich hebben gelaten. God vindt onder hen geen bekering meer. Openbaring 9:20,21. God zal hun vijandschap – wanneer ze zich

met grote legers tegen Jeruzalem en Israel keren – breken. De ‘kustlanden’ staan voor de volken. Jesaja 59:18 *Naar de daden, daarnaar zal Hij vergelden, grimmigheid aan Zijn tegenstanders, vergelding aan Zijn vijanden. Aan de kustlanden zal Hij vergelden wat zij verdienen.* We lezen hierover in Ezechiël 38 en 39 en Openbaring 20. De eindstrijd loopt uit op *het laatste oordeel* waar God Zich definitief ontdoet van de duivel en zijn trawanten en de dood en de schuld en de mensen die achter de macht van de duisternis aangingen. Tegelijkertijd zal voor de trouwe gelovigen de doorbraak gezien worden van het Nieuwe Jeruzalem en de nieuwe aarde. Het ene gaat bijna samen met het andere in *de eindtijd*, zoals verwoord in Openbaring 20 en 21 en 22. Jesaja 59:19 *Dan zullen zij de Naam van de HEERE vrezen vanwaar de zon ondergaat, en Zijn heerlijkheid van waar de zon opkomt. Als de vijand zal komen als een rivier, zal de Geest van de HEERE de banier tegen hem oprichten.*

De overwinning op Gods vijanden en de bevrijding van Gods volk.

En zo zal heel Israël zalig worden.

Nog is de overeenstemming met de Romeinenbrief van Paulus niet aan zijn eind. In Romeinen 11 beschouwt Paulus het verlorene deel van Israel als kroon op de heilsgeschiedenis. Hij zegt het op deze wijze. Romeinen 11:26,27 *En zo zal heel Israël zalig worden, zoals geschreven staat: De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob. En dit is het verbond van Mij met hen, wanneer Ik hun zonden zal wegnemen. ‘Heel Israel’* wil volgens verschillende mensen zeggen ‘alle mensen met een Joodse achtergrond worden gered, niemand uitgezonderd.’ In die zin mogen we wel dankbaar zijn dat God Zich via de profeten altijd heel precies uitdrukte. Onredelijke verwachtingen worden meteen de kop ingedrukt. In Jesaja vertelt de HEERE er namelijk bij voor welke Israëlieten de verlossing is weggelegd, namelijk voor hen die zich bekeren. Jesaja 59:20 *En naar Sion zal een Verlosser komen voor wie zich in Jakob van overtreding bekeren, spreekt de HEERE.* Het is dit vers wat door Paulus wordt overgenomen in Romeinen 11:26,27 Wat die redding inhoudt raakt vooral het *deelhebben aan het Woord en de Geest van God.* Dankzij de Heere Jezus is er een onverbrekelijke relatie gelegd tussen de gelovigen en de Bijbel en de Heilige Geest. Mogelijk zijn er mensen die menen dat mensen die goed thuis zijn de Bijbel – als boek geïnspireerd door de Heilige Geest – de Geest van God feitelijk niet nodig hebben, maar dat is onjuist. Het is niet of/of maar en/en. Maar ook andersom betekent dit vermoedelijk dat er niet ooit een tijd aanbreekt dat de mens die door Gods Geest geleid wordt, wel zonder de Bijbel kan. Het is en blijft voor Gods kinderen *Woord én Geest.* Dat is in onze tijd zo en vermoedelijk ook op de nieuwe aarde. Het is Gods Woord waardoor het geloof wordt gewekt en het is het geloof waardoor wij de Heilige Geest ontvangen en zo gaat het voort van de Heilige Geest naar het Woord en naar het geloof en de gehoorzaamheid. Dat geldt voor deze en alle volgende generaties. Jesaja 59:21 *Wat Mij betreft, dit is Mijn verbond met hen, zegt de HEERE: Mijn Geest, Die op U is, en Mijn woorden die Ik U in de mond gelegd heb, zullen uit Uw mond niet wijken, ook niet uit de mond van Uw nakomelingen, evenmin uit de mond van de nakomelingen van Uw nakomelingen, zegt de HEERE, van nu aan tot in eeuwigheid.*